

HASAN BÜLENT KAHRAMAN

CHP'de olanların sosyal demokrasiyle de sosyal demokratik bir siyasetle de uzaktan yakından ilgisi yok. Tersine, CHP, sosyal demokrasiyle bir ilişkisi olmadığı için bütün bunlara muhatap oluyor. Eski filmlerin neredeyse kare kare aynı olan bu durum iki şeyi gösteriyor.

Öncelikle 'klasik' CHP'nin kendisine özgü hastalıklarını aşması olanaksızdır. Bu sosyolojik bir gerçektir. Parti içi iktidar mücadeleleri kişisel ihtiraslar dışında hiçbir anlam taşımıyor. Bir örnek vermek gerekirse Deniz Baykal ortada. Parti içi iktidarı canıyla başıyla istemediğini kim söyleyebilir? Ama, bunu dile getirmeyen tek kişi Deniz Baykal'ın kendisi. Nedeni, bütününü taktik oyunları ve savaşları. Bin türlü hesap kitap içinde. Partinin, bir kez yaptığı ve sonunda silinip gittiği genel başkanlığını yeniden ele geçirmeye çalışırken ne partisindeki ne toplumdaki insana demagojiden öte söyleyecek bir tek sözü yok. Bu, öteki ve ne hikmetse hepsi gizli olan adaylar için de geçerli durumdur. Ama işte herkes gene de genel başkan olmak istiyor. Bu hırsın

Yüzmez CHP gemisi

tek nedeni 'profesyonel siyasetçilik'tir.

Hezimete uğramış olan parti içi iktidar için de durum vahim. Çünkü, partiyi yenileme iddiasını bu kanat da salt teknik bir mesele olarak görmenin ötesine götüremedi. (Bu tartışma zamanında bu köşede uzun uzun yapıldı.) Üye kayıtları yenilenir, bilgisayara geçirilirse her şey olup bitecek sanıldı. Kuşkusuz yapılması gereken bir şeydi bu ama Türkiye gibi bir ülkede, sosyal demokrasinin gerek kendi içinde gerekse genel siyaset düzeyinde çözmesi gereken onca sorun varken salt bununla yetinmek partiyi hiçbir yere götürmeyecekti. Öymen ekibi onu yapamazdı; bundan sonra da yapamaz. Üstelik, bu kadro bulunduğu yere siyaseten gelmemişti. Siyasetin bir süre sonra bu tür insanları dışarıda bırakması doğaldır.

Şimdi şunun üstünde duralım: Bu değişmeyen manzara kendiliğinden mi oluşuyor? Kuşkusuz hayır! Bu durumun altında her şeyden önce bu partinin çağdaş anlayışta uygarca siyaset yapan parti olamamasının tarihi yatıyor. Kimse kızmasın, CHP, İttihat ve Terakki'nin 'komitacı' siyaset yapma alışkanlıklarını asla aşamamıştır. Bu, her an en ince ayrıntısına kadar ve hemen kanıtlanabilecek bir husustur. Bugün olanlar o sürecin bir aşamasıdır. Bu bir!

O partide hizipçilik diye bir mesele var ve yok edilemiyor. Çünkü, hizipçilik aslında profesyonel

siyasetçiliktir. Hizipçilik, yani delege düzeni Türkiye siyaset sosyolojisinin bir yansımasıdır. Mesela Deniz Baykal, her şeye rağmen o partide bir isim olma niteliğini koruyabiliyor. Yukarıda vurgulanan koşullara rağmen ona destek veren delegeler kör, sağır ve aptal mı? Tersine; delegeler son derecede kurnaz, akıllı. Çünkü, delegelik sistemi, parti dışına çıkıp, 'ekmek parası' sorunlarını bile işin içine sokan bir 'meslek'. Onlar için tek sorun bu sistemin her şeye rağmen ayakta kalmasıdır. Her sistem kendisini koruduğundan hiç kimse var olan yapıyı değiştirme iddiasıyla tabandan destek alamıyor. Daha sonra da bu mekanizmanın ayağına dolaşmasına engel olamıyor. Bu iki!

Bütün bunlardan kurtulmanın bir yolu var! Meseleyi tamamen siyasal bir düzleme çekmek. Tartışmayı sosyal demokrasi kavramının etrafında kurmak. İdeolojik bir dönüşümü başlatmak. Gücü o noktada yoğunlaşmış bir kitleden almak. Onunla partiyi ötelemek. Onu da yapabilecek kimse yok ortada. Bu üç!

Bunlar yapılmayınca doğa kendi yollarını işletiyor. CHP'yi siyasetin dışında tutuyor. Bu, belki uzun ve yorucu olacak ama CHP'nin kendi kendisini doğal bir süreçte tasfiye etmesi için o partiye sunulmuş bir olanaktır.